

ALBA MENTOR HUMÁN SZOLGÁLTATÓ ALAPÍTVÁNY

-BEADANDÓ DOLGOZAT-

ALBA MENTOR
HUMÁN SZOLGÁLTATÓ ALAPÍTVÁNY

Mindenki rendelkezik azzal a belső erőforrással, ami lehetővé teszi számára, hogy boldog és hasznos életet éljen. Ha megfelelő attitűddel fordulunk embertársaink felé, ezzel elősegítjük, hogy felszabaduljanak ezek az erőforrásaik, bölcsőbbek, egészségesebbek, konstruktívabbak legyenek döntéseik.”

Carl R. Rogers

I. BEVEZETÉS

Magyarországon a megváltozott munkaképességű emberek száma jelentős. Nemcsak fogyatékosok, hanem különböző betegségek is befolyásolhatják azt, hogy ki válik megváltozott munkaképességűvé. Szerencsére manapság, köszönhetően a különböző támogatásoknak (adókedvezmény, pályázatok stb.) támogató alapítványoknak és annak, hogy ezek az emberek is bebizonyítják napról napra, hogy ők is hasznos tagja a társadalomnak és a munkahelynek, egyre több cég alkalmaz ilyen munkaeerőt, bár számuk jelenleg sajnos elég alacsony. Mivel ezen munkavállalók speciális réteget képeznek a munkaerő piacon különböző törvények és szabályok vonatkoznak rájuk. Nekünk a foglalkoztatási törvény szempontjából kell vizsgálnunk a dolgot. Eszerint megváltozott munkaképességű az a személy, aki testileg vagy értelmileg akadályozott, vagy az, akinek az orvosi rehabilitációt követően munkavállalási és munkahely-megtartási esélyei testi vagy szellemi károsodása miatt csökkennek. Jelenleg a 2011. évi CXCI. Törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról jogszabály hatályos a megváltozott munkaképességű személyek jogi vonatkozásaiban.

További jogforrások:

1998. évi XXVI. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről

2007. évi XCII. törvény a Fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről

2011. évi CXCI. törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról

II. ALBA MENTOR ALAPÍTVÁNY BEMUTATÁSA

Beadandó dolgozatom témájául a székesfehérvári Alba Mentor Alapítványt választottam. Véletlenül bukkantam rájuk, az interjú alanyom-aki fogyatékossgal él -ajánlotta őket, interjúkészítés közben. Munkám a megadott feladatnál így összetettebb lett, mert fontosnak tartottam, hogy minél teljesebb képet kapjak a témáról. Így két interjúra és egy intézménylátogatásra is sor került a dolgozatom készítésének céljából.

Az intézmény ügyvezetőjével, Papp Máriával készített interjú és a weboldalukon talált információk alapján röviden bemutatom az alapítvány tevékenységi köreit.

Az Alba Mentor Alapítvány 2019-ben alakult. A tevékenységüket elsősorban Fejér Megyében végzik. Küldetése és fő célja a munkaerőpiacon hátrányos helyzetű csoportok,

megváltozott munkaképességűek és fogyatékossgal élők munkaerőpiaci helyzetének javítása, elhelyezkedésük és folyamatos munkában való tartásuk elősegítése és támogatása.

Tevékenységükkel ma már segítik az oktatási intézményből kikerülő sajátos nevelési igényű fiatalokkal, hiszen nekik is szükségük van szakmai segítségre, illetve útmutatásra. Ez egy nagyon komplex terület, szerteágazó tevékenységi körrel.

Interjúalanyom a Budapest Főváros Kormányhivatalának foglalkozási rehabilitációs szakértőjelént dolgozik. Mivel ő - és az alapítványt létrehozó csapat többi tagja is – az alapítást megelőző években fogyatékosügyi civil szervezeteknél és állami intézményeknél dolgoztak, ennek kapcsán tapasztalták meg, hogy ezen a területen Magyarországon létezik egy ún. szociális űr. Bár nagyon jó kezdeményezések indultak az előző években, de mindegyik projekt alapon működött. A projektek kifutásával a feladat ellátatlanná vált. Az alapítvány létrehozásának alapvető motivációja tehát az volt, hogy szükség van egy olyan szolgáltatásra, ami projektektől függetlenül állandó stabilitást és állandó biztos pontot jelent, ahová az érintettek bármikor fordulhatnak ügyeik intézésével, és rövid időn belül segítséget kapnak.

Ezen célok megvalósítása érdekében hozták létre a nonprofit szervezetként működő Alba Mentor Alapítványt.

Azok az ügyfelek, akik segítséget kérnek az alapítványtól, valójában egy igen összetett szolgáltatást kapnak. Mivel a foglalkoztatási rehabilitáció nem egy önmagában kezelhető jelenség, hanem számos más tényezővel is összefügg. Ahhoz, hogy teljes értékű munkát tudjon végezni, mind az orvosi rehabilitáció, szociális rehabilitáció, mind pedig mentális állapot szempontjából rendben kell lennie.

Érdemes tehát figyelembe venni, hogy mindenkinek egyéni személyes élethelyzete és problémái vannak, amelyet mindenkinél egyedileg kell szemlélni. Ennek hatékony és átfogó kezelésére széles partneri hálózatot hoztak létre.

A szolgáltató irodába belépő ügyfél elsőként az ügyfélszolgálaton dolgozó sorstármenedzser munkatárssal találkozik, aki felveszi vele a kapcsolatot. Készítenek egy helyzetfeltáró interjút, ezt követően a megfelelő szakemberhez (tanácsadó, mentor, foglalkoztatási rehabilitációs szakértő) irányítják.

Az interjú első körben feltárja, hogy a segítségkérő milyen szociális háttérrel rendelkezik. Az ügyféllel foglalkozó szakember beazonosítja a helyzetet és ha szükséges partnerszervezetekhez irányítja. Az Alapítvány olyan támogató partnerszervezetekkel dolgozik, mint Alba Bástya Család és Gyermejköléti Központ, Székesfehérvári Krízis kezelő Központ, Székesfehérvári Anyaotthon. Továbbá partnereik között szerepelnek civil szervezetek és további szociális ellátási intézmények.

Segítenek az ügyfélnek a szociális ügyek intézésében, felméri, hogy szüksége van-e segítségre, és mint egészségkárosodott, ismeri-e a lehetőségeit. Nagy segítség az ügyfelek számára, hogy az Alapítvány segítséget nyújt abban is, hogy elkészíti a kérelmet a komplex szakértői véleményezésre, hogy megváltozott munkaképességűvé válhasson, illetve tájékoztatást nyújt annak jogi háttéréről. Tájékoztatást kapnak arról is, hogy jogosultak-e és ha igen, milyen mértékű a megélhetést támogató ellátásokra.

Az ügyfelek egy csoportja azonban meglehetősen jól tájékozott, és valóban csak arra van szüksége, hogy a munkavállalásban kapjon segítséget. Munkát szeretne vállalni, de nem tudja, hogy az ő egészségi állapotához mérten milyen munkakört tudna betölteni.

Az Alapítvány másik fő célcsoportja a munkáltatók. Általánosságban elmondható, hogy egyre több munkáltató nyitott megváltozott munkaképességűek foglalkoztatására, amely részben a magas rehabilitációs hozzájárulásnak köszönhető. Az alapítvány segítségével a munkáltatók információkhoz jutnak arról, hogy mi a teendőjük, amennyiben megváltozott munkaképességű személyt kívánnak foglalkoztatni. Illetve milyen kedvezményeket vehetnek igénybe, és a foglalkoztatásnak milyen további pénzügyi előnyei lehetnek (pl adókedvezmény, rehabilitációs hozzájárulás mentesség, adózás előtti eredményből leírható munkabér). Ebben a tekintetben az alapítvány végez szemléletformáló és érzékenyítő tevékenységet is. A hozzájuk forduló cégeknek igyekeznek megmutatni azt, hogy az anyagi előnyökön kívül milyen más előnyök származhatnak még a foglalkoztatásból.

Természetesen nemcsak információval, hanem mint rehabilitációs munkaerőkövetítő, segítenek megtalálni és kiválasztani a megfelelő munkatársakat. A munkába állást követően hosszú távú mentorprogrammal támogatják a sikeres foglalkoztatás megvalósulását. Törekcsenek a munkáltatókkal való folyamatos együttműködésre, illetve újabb munkáltatói csoportok bevonására.

III. Az Alba Mentor Alapítvány, mint foglalkoztató

Az Alba Mentor Alapítvány további tevékenységei közé tartozik, hogy maguk is létrehoztak álláshelyeket, mint akkreditált foglalkoztató. Jelenleg két telephelyük van, az egyik egy irodai környezet, a másik egy bérelt üzemi terület, amely Kincsesbányán található. A foglalkoztatottak létszáma jelenleg 19 fő, akiket munkaszerződéssel, részmunkaidőben, 4 órában foglalkoztatnak. A kincsesbányai telephelyen a Serenum Plus Kft-nek, a Seed bonbon Kft-nek és a Mazzini kft-nek végeznek bér munkát.

IV. SERENUM PLUS KFT

A Serenum Plus Kft számára kiemelten fontos a környezettudatosság. Céljuk, hogy újra hasznosítható csomagoló anyagokat gyártsanak a nem bomló műanyagok helyett. A Serenum Plus Kft életében lényeges szerepet tölt be a társadalmi felelősségvállalás.

V. SEED BONBON KFT

A cég termékei között a képeslapoktól az ajándékdobozokon át az egyedi tervezésű termékekig nagyon sok mindent megtalálhatunk. Náluk a fenntarthatóság és környezetvédelem jegyében válogatott irodai papírból vegyszermentes magokból úgynevezett mag bonbonok környezetbarát gyártásában vesznek részt a dolgozók.

VI. MAZZINI KFT

bérmunka szolgáltatásban.

A Mazzinini Kft nagy figyelmet fordít termékei környezettudatos gyártásra és forgalmazására. Palettájuk kiterjed a háztartásban használatos valamennyi csomagolási és gyűjtőzési anyagra (celofán, gumigyűrű, kukazsák, sütőpapír, takarófólia) Az Alapítvány munkatársai celofán, befőzőfólia és gumigyűrű csomagolás feladatokat végeznek a

A Média Markt székesfehérvári üzlete tíz megváltozott munkaképességűt foglalkoztat az Alapítvány támogatása segítségével. Segítik az áruházat a munkakörnek megfelelő munkaerő megtalálásában és rehabilitációs szolgáltatásaikkal támogatják a hosszú távú munkahelymegtartást.

VII. SZOLGÁLTATÁSOK

A piaci szolgáltatási tevékenységek kifejezetten a munkavállalók készségeire, képességeire alapozva kerülnek be a szolgáltatási palettára. Ilyen tevékenység keretén belül, megbízásos szerződéssel bér munkában végeznek takarítást, honlap szerkesztést, weblap szerkesztést és karbantartás is. De végeznek ezen kívül még irodai szolgáltatást, szövegszerkesztést, nyomtatást, fénymásolást is. Szolgáltatnak cégeknek és magánszemélyeknek egyaránt.

VIII. STRUKTÚRÁLT INTERJÚ FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ SZEMÉLYEL -ELEMZÉS MUNKAERŐPIACI SZEMPONTOK ALAPJÁN-

Interjúalanyom B. Péter 54 éves fogyatékossgal élő személy az Alba Mentor Alapítványnál dolgozik. Problémája egy 18 éves korában bekövetkezett balesetéből származik, melynek következtében nyaki gerincsérülést szenvedett. Emiatt ellátásra szorul, mozgásképtelen. Kezét minimális mértékben tudja mozgatni. Édesanyjával él, aki segít neki a mindennapi életében.

Ebből adódóan olyan munkaköröket tud betölteni, amit otthonról tud elvégezni, távmunkában. Kereskedelmi és informatikai végzettséggel rendelkezik.

Jelenleg több munkája is van. Szövegszerkesztési, weblapszerkesztési és- karbantartási feladatokat végez, nyilvántartásokat vezet. (pl. az Alba Mentor Alapítvány számára is) Ügyintézési feladatokat lát el egy Fejér vármegyei kosárlabdaszövetség részére, valamint bajnokságokat szervez és bonyolít le a Fejér vármegyei kosárlabdacsapat számára. Jellemzően megbízási szerződéssel vagy 2-4 órás bejelentéssel alkalmazják. Emellett rokkantsági ellátásban és fogyatékossgai támogatásban részesül.

Elmondása szerint eddig abban a szerencsés helyzetben volt, hogy munkáit elsősorban ismeretségei révén szerezte, „nem én találok munkát, hanem a munka talál meg engem”. Ettől függetlenül folyamatosan követi a különböző állásportálok hirdetéseit is. Tapasztalata szerint egyre több álláshirdetés van fogyatékossgal élők és megváltozott munkaképességűek számára.

Negatívumnak tartja, hogy a fejtadász cégek és a munkaerőközvetítők nagyon keveset tudnak arról, hogy milyen szempontok figyelembevételével kell alkalmazni egy megváltozott munkaképességű személyt. Ennek az a hátránya, hogy nem győződnek meg róla, hogy a kiközvetített munkavállaló tényleg el tudja-e látni az adott munkakört. Szükséges lenne tehát alkalmazniuk vagy megbízniuk foglalkoztatási rehabilitációs szakértőt, mint az Alba Mentor Alapítvány, ahol valóban fel tudják mérni, hogy készségei és képességei alapján az alkalmazott személy képes-e elvégezni a feladatot. Ennek kapcsán kitért arra is, hogy örül

neki, hogy a képzésünkbe beépül a fogyatékosági ismeretek is, amely a munkánk során hasznos ismeretekkel szolgál nekünk ebben a témában.

Interjúalanyom további negatívumként említi meg, hogy ha valaki egyik napról a másikra pl. baleset következtében nem tud többé a szakmájában dolgozni, akkor segítséget kellene neki nyújtani, hogy mi az a munkakör, amit ezután is el tud majd látni.

A munkahelyeivel kapcsolatban, illetve a vezetőséggel és a kollegiális viszonyokat tekintve nem panaszkodik, általában jó tapasztalatokról számol be, bár előfordult vele előző munkahelyen, hogy mivel nem tudott bejárni a munkahelyére, nem vett részt az iroda életében, ezért nem tájékoztatták korrektül és lemaradt bizonyos információkról. Valamint még azt is megjegyezte, hogy néhány kivételtől eltekintve, a munkáltatók ugyanazért a minőségű munkáért kevesebbet fizetnek, mint egy egészséges munkavállalónak. Szerinte ebből a szempontból a munkáltatók részéről van diszkrimináció.

Az viszont feltétlenül pozitívum, hogy ahol megváltozott munkaképességű munkatársak dolgoznak, ott összetartóbb és toleránsabb közösség alakul ki.

IX. Összegzés

Bár igaz, hogy munkám során dolgoztam együtt megváltozott munkaképességű kollégákkal, de erre a területre nem láttam igazán rá. Most az interjúk és a háttéranyag összeállítása során szerencsére sikerült ezen a téren is megtanulnom nagyon sok új dolgot. Jobban átlátom az egészet és azt tapasztaltam, hogy bár jelentős munkaerőhiány van országunkban sok cég sajnos még nem igazán nyit ilyen dolgozók felé. Pedig kitartásuk és hozzáadott értékeik jelentősen befolyásolhatnák egy-egy terület fejlődését.

X. Források

<https://rehabportal.hu/tudastar/megvaltozott-munkakepesseg/>

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99800026.TV>

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1200001.TV>

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A0700092.TV>

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1100191.TV>

<https://albamentoralapitvany.hu/>

<https://ado.hu/munkaugyek/megvaltozott-munkakepessegu-szemelyek-munkajogi-fogalmak/>